

BAJA

vegyes tartalmu hetilap

Szerkesztőség
hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők:
Hochhausler 42. szám.

Az előfizetési pénzek és hirdetési díjak Nány Lajos könyvnyomdájába küldendők.

Megjelen minden vasárnap.

Egyes száma ára 8 kr.

Kéziratok nem adatk vissza.

Előfizetési felhívás a

„**B A J A**”

című vegyes tartalmu hetilapra.

Előfizetési feltételek:

negyed évre . . . **1 fnt 25 kr**
fél „ . . . **2 „ 50 „**
egész „ . . . **5 „ — „**

Vidéki előfizetéseket legelőszörűbben postautalvánnyal eszközölhetők.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását és anyagi támogatását kéri hofnui üdvözléssel

a „**BAJA**”

szerkesztősége és kiadóhivatala

Baja, 1883. január 1.

Évtizedek süjtő csapasai alatt, városunk szellemileg, vagyoniilag rohamosan hanyatlott alá.

A végezt elkerülhetlennek látszó átka nehezegett reánk, a balsors megtörte a biztató reményt, lomondás üt meg azoknak is homlokán, kik időjüknék nagy részét, tehetségüknék erejét vetették a mérlegbe, az egyszemély még helyreállani sem akart, a serpeny, melyben városunk jobb jövője fektet, nem emelkedett.

Historiának szép lapjai megsárgultak már a régi időkbel, egy levélkénk sem volt a jelenből, mely fűdítő színével tanúságot tehetett volna a javulásról.

Ezen év elején lesz két éve, midőn a feleltünk elboruló alkonyat távol láthatárán a hajnal pírja derengeni kezdett, a borús homlokok a szoruló szívek, a hanyatlani kezdő erők új életet nyertek.

Kezdünk bizoni, hinni abban, hogy ugy városunkra mint a közönségünkre egy jobb jövő, egy boldogabb élet napjai virradnak.

A jelen év a szorgalom és munka gyümölcseinek beszéde.

Az igazgatás minden ágában örösi rendtelenség, az árvtár kezdése körül gondatlanság, iskolánk elhanyagolva, az évi költségelőirányzat sok ezer forinttal túllépvé, bizalmatlanság a közönség körében úgy mint a hatósági életben, volt a helyzet képe.

Egy kiváló tehetség, városunk ügyei iránt a legnemesebben gondolkozó férfiú lankadatlan munkája, tapintatos eljárása rázta fel termelékenységéből közönségünket, annak útmutató példája által lelkesítve rendeztetett a közigazgatás, rendeztetik az árvtár, megoldás tárgya vasútügyünk, mely hivatta van emelni a város ipar s kereskedelmi fontosságát, emelni a közvegyenledést az iparos, kereskedők között.

Bajaváros közönsége, a polgárság osztatlan bizalma, fényes tanujelét nyújtotta helájának azon férfú iránt, kinek nevéhez van fűzve jobblétünk hajnala, bokros érdeméért nagyszűű ünnepléységek között nyújtotta át üdvözölő feliratát.

E férfú, kinek fűdős vezetése garantia a további haladásra, Bajaváros érdeműs főispánja.

Közigazgatásunk példásan pontos, az árvtár rendezése ma-holnap befejezett, iskolánk építésére pénzünk együtt van, csak a tavaszi alkalmas idősak beköszöndése váratik, hogy a cél nagyszűűségéhez szükséges épületeink felemelésének s berendezésének.

Hogy haladásunknak még egy kéz zelfogható jelét említsük fel, január hó 2-án nyitattik meg ünnepléyesen a kormány anyagi részvételével biztosított ipar és kereskedelmi iskola.

Kinek szive ne dobogna hangosanban, midőn látja e sokat szenvedett városnak haladását, ha látja, hogy a vezérlő kezek ápolólag ülelik körül, biztosítják hogy az állapot tar és is marad.

Üdvözöljük ezért Ó méltóságát, üdvözöljük mindazokat, kik harcosokként küzdöttek a siker kivívásáért, üdvözöljük egyttal városunk munkás országgyűlési képviselőjét is, kinek befolyásával az

ipar s kereskedelmi iskola átlanságúgyben részesítöttek.

Legyen továbbra is jelszavunk mi eddig volt: Hass, alkoss, gyarapíts, s a hazafényre derül.

A bajai katolikus hitköz-ség szervezete.

(Folytatás.)

VII. FEJEZET.

A hitköz-ség hivatalos, és szolgáló személyzeteröl.

96. §.

A hitköz-ség hivatalos személyzeteröl képezik: a plébános vagy fűresedök a felkész-helyettes, a hitelmezők, segédlelkészek, továbbá az igazgató-helyettes, tanítók, a kántor és syndikusok; — szolgáló személyzeteröl pedig a kántorségdek, temető-örök, sekrestyések, harangozók és sirások.

97. §.

A plébános, segédlelkészek és hitelmezők működési körét az egyház-hatóság, illetölég annak readeletai szabályozzák, s ugyanahhoz tartozik ezek teljesítését fölük számon kérni.

98. §.

A plébános választásának és bemutatásának jogát a gróf Zichy-uradalommal 1862. évben kötött szerződés értelmében *Baja város törvényhatóságának kate. tagjai* gyakorolják: a patronatusi terhek pedig minök a templon s plébánia épületek fontartása és tisztogatása, a temető kerítésének javítása és gondozása, ugyanezen épületek tűzkar elleni biztosítása, valamint annak esetleges újjáépítése, stb. Baja város politikai közönségét mindaddig terhelik, míg esetleg megfelelő alap kijelölése és elfogadása mellett ezt a katolikus hitköz-ség a bemutatási jog gyakorlatilag egytomban az illetékes felsőbb hatóság engedélyével át nem vette.

99. §.
Plébános választásánál ezek alapján a következő eljárás leend érvényben.

1. A pályázatot a nyelv s egyéb kellékek megszabásával az egyházmegyei főhatóság hirdeti meg.

2. Az egyházmegyei főhatóság a plébánia hivatal utján megküldi a patronatus képviselő politikai hatóságnak mindazok folymodványát, kiknek kijelölése és patronatusi bemutatása ellen canonai kifogása nincsen.

3. A törvényhatóság által erre kitézött törvényhatósági gyűlésen megjelen kath. törvényhatósági tagok szöbbségűleg gyakorolják a kijelölés és bemutatás jogát.

4. A legtöbb szavazatot nyert pályázónak s az egyházmegyei hatóságnak hivatalból és bemutatási okmány (praesenta) alakjában megküldetik a kijelölési eljárás, illetölég a szavazás eredményéről felvett jegyzőkönyv kivonata, melynek alapján az kineveztetik és begitattatik.

100. §.

A plébános évi *fielését*, mintán a politikai község a kántorral 1832. évben megváltotta, a kántorral és harangozóval egytombban *„párber megváltás címénél”* Baja város házi pénztárából huza, hova ismét a párberillekék fizetendők.

101. §.

Az igazgató helyettes joga és teendője: napról-napra 1—1 iskolát meglátogatni, ott az előadást ügy hallgatva, a tanítás szellemét, módszerét és a taneredményt megfigyelni és feljegyezni, látogatása eredményéről az iskolásoknak havonként jelentést tesz, a beteg tanítokat helyettesíti, a tanítókkal havonként szaknatekózmányt és minta előadásokat tart, az iskolakötelezettek jegyzékéből minden tanítól az odataroztokat annak idején kiirattja, a beiratásoknál felmerülő nehézségeknél intézkedik, a be nem irottak és iskolamulasztók névjegyzékét összeszedi, nyilvántartja,

TÁRZA.

Gondolatok.

Nagy Giszellának.

— GUBICZA LAJOS-ÚJ. —

„Multa vágyom pihenésre, bár az Boldog napok csendes temetője; Régi boldogságom pihen mind sirba, Bús jelök a fájtalom kereszte!”

Már megint ez a mord, álmalmas tél! Ez mégis boszantó!

Ia csupa méf volna is az ember epéje, ily nagyfokú makacsságra mégis keserűvé kellene változua.

Minden évben ráparancsolok keserű kifakadásnál, fájdalmas panaszokkal, hogy én hozzáam többé be ne kopogtasson, mert engemecesse seprével páholom ki, belefotom a hóba s más ilyműű tisztességes halálnevet traktállok ősz fejére, de mindhiába.

Adtam neki rózsát, más virágot, nem kellett, nem távozott, s mikor az a pajkos, mégis oly igéző tavaszi hajnal harmatos rózsát akar szűrke kabátja gomblyukába tűzni, más a szándékotl is megjűűt s mire a rózsza bimbózní kezdene, úgy elemelti megát, hogy kilenc hónapig fűlet sem mutatja.

Pedig olykor-olykor örömet is szerez; elküldi a csabító Carnevált egész udvarával s a bájos udvarhölgyek csak úgy segítnek! Amornak széttövelleni a szerelem nyilait; Majnák Therpsichoré szerepelteti kedves halottosával, kik épen nem akartak Carnevált hól-

gyeinek az Ámor iránti elözékénységéből engedni.

Egy-egy boldog, evezetes halandónak még virágot is tűz keblére, villogó szemekkel, mosolygó ajakkal, melyeknek rózsáit üvegházban tartogatja, hogy el ne hervadjanak, soknak pedig — nem kedvezvén Töl uramnak, nyaka közé dob egy-egy kedves Xantipét, vagy a Furiák valamelyik fájából egyet, akik azután a jó szívű adományozó utjára nem hogy rózsákat, de katáng-köröt sem hányának s ha lehetne, inkább oda vetnék teki a maguk „rózsáit”. S daccára a kedves ölynökök én Töl urammal mégsem sympathiolok.

Ide veti szegény fousiak nyakába az unalom könyvét, melyet a legkevesebb fázodás hiányában Jób megadásával kénytelennitettnek tűrni s legfeljebb egy-egy örösi pipa fűst, vagy egy-két magvas átsissal ad-juk jelét elégedetlenségüknek.

Oda húzódunk laktársunk közelében, kinek forró keble nyulni a szoba jó, óde atmospheráját s ha szűkségét érezük, oda borulunk a dombora, forró tüzteli keblére, s ő oly beéktűrően viseli magát, megtűr valamennyiünket, egyformán részegit kegyeiben, s mi sosem duellálunk e kegyét. Ez az áldott laktárs a mi híres „bubus”-unk!

Kik nem ismerik a békés, jóakaratu laktársak e nemét, jűjjetek Dorso!-pocso!yi közé s e kedves lényt sohse kívánjátok itt hagyni.

De bocsássan meg Nagysád, hogy gondolatom ily toronyirányt halad, azön szépségeme után akar haladni, s hogy mielőbb igéző lényével foglalkozhatnék, árkon-berken, tűsökn-bokron keresztül tör utam magának.

En nem tehetem más — de hűzódom búdosom közelebe; rágyujtok egy pipa szízhalmira s e kedves fűstgomoly szűbomló felleg árnyai hova vitték magunkkal az én vágó lelkemet, s vissza-vissza viszik az emlékezetnek a sirig nyuló szálát a multba, hova az én boldog emlékeim, boldog ifjúságom, annyi öröömöm van temetve. Ezért fáj nekem a tél közledeite, hogy ilyenkor nekem örökös halottak napja van, mert örökösen a temetőbe bolyongok, a szep — elmult, eltemtet emlékek temetőjébe s az annyiszor könyvezett sirirat új könyvetek facsar, s a kiálló kereszték új fájdalmat okoznak.

Istentem! be sok kínos jelent, be sok édesórát temettem a mult feledésébe. Zokogva, őryöngve kísérte lelkem sok halottamat, de az idő jó vigasztalás, a feledés jó balzsam, begyógyítja a sebeket — de öröki sohasem; csak egy újabb gyönyör, a régi szerelem fájdalmát talhaladó szerelmű üdösségek képes feledtetni örökre, az édes képes elszakítani az emlékezés szálait, hogy a lélekből a régi emlékek sirja a feledés örökké-vaisságába szálljon át!

Feled a szív, igaz! Kiapadt belőle a szerelem, a gyönyör, vagy remény forrasa, elhervadtak ezek viruló koszorúja, szűzülhet

belőle az erény, a lelkesedés, s minden érzet, szenvedély — de ezek a lélek emlékeztetének ha csak parányi szálát is maguk után vonnak, a meddővé vált gyönyör, a szárnyezetett vágy, a hervadt remény ravatalához — s legyen bár emberöltő idő s évek hervadása s az emlékezés közt, az emlékek ravatalánál ép o y fájdalmat érzünk, mintha még kiterítve látók rajt halottunkat . . .

Oh az a szív! Vetettek volna helyette egy kö darabot a kebelbe, hogy a fájdalom töre, az emberek gűnyja, a kín, gyönyör, öröm, kéj . . . minden-minden vissza pattanna róad; vagy voltál gyenge íveg darab, hogy a legkisebb keserű ézen szűt-repszente, mielőtt véreni kezdené a csalódás fájdalmától . . . de így . . . átjárhat ezer fájdalom töre, hullámozhatik rajtat a kétségbeesés, nyögés, fűldokolsz, — szenvedsz, sirsz, jajgatasz, de nem szakadsz meg belé.

Nem régen is volt egy drága, nagyon drága halottam.

Lelkem eltvedtöt sötét kék szemének fényébe, szivemet beköbá verte, rabbá tette a fejlődő bájjának igézete.

Hajánok selemysálatit tündérek fonták napsgűrből s z aranyerdő hullámokban borítá a keces fehér nyakat s gömbölyű vállakat.

Arca piros volt az érintetlen szűsséggé himporlót, — megföhérite az ártatlanság liljomával. Ajka rózsza volt, a búvós esőb

s azok fenytését a politikai hatóságnál szorgalmazza, az iskolások rendleteit is az igazgató intézkedéseit fogamatossítja és végrehajtja.

102. §.

A *titánók* teendőiről, választásáról, ügyszintén a netalán ellenük indított fegyelmi vizsgálatról az 1868-ik évi XXXVIII. és 1876. évi XXVIII. törvényeik alapján kiadott egyházmegyei rendeletek intézkednek.

103. §.

A *kántornak* kötelemében áll az isteni tiszteltemél, körmeneteknél, temetkezéseknél és egyéb egyházi szertartások végzésénél segédkezni, állandóan két segédet tartani, az egyházi ténykedéseket s a szokás által megállapított egyéb teendőket saját személyében teljesíteni, a szervezendő templomi ének-karnál segédülve együtt lehetleg közreműködni. — Mivel a kántor teendői és kötelemi hitközségeinktől különbözők, hivatalba lépésekor a plebánus szerződést köi vele a hitközség nevében, mely előlegesen az egyháztanácsnak és egyházmegyei hatóságnak jóvá hagyása végett bemutatandó.

104. §.

A kántori állás megüresedése alkalmával helyettesít rogtón kinevezni és alkalmazni az idősebb kántor plebánus joga és kötelessége; — a megüresedett állásnak betöltése pedig következőképp történik:

1. A plebánus az egyházmegyei hatóság útján az egyházmegyei Círculárisokban egyrészt, a szaklapokban másrészt, meghirdeti a szabályzatot, melyben a) az évi járandóságok, b) a nyelv és egyéb kellek, c) a személyes megjelenést igénylő zene és énekpróba napja és ideje eleve kiteendő.

2. A beérkezett pályázatokat az egyháztanács átvizsgálja, s a zene és énekpróba tartása előtt a képesítési táblázatot összeállítja.

3. Az összes pályázók ének és orgonálásbani képességének illetékes megbírása legalább 3 szakértő bevonásával figyelő és bíráló bizottság alakíttatik, mely a próba megjeitése után szakjelentését rogtón összeállítja s a hitközségi képviselők egyházi elnökeinek bterjesztji.

4. A bterjesztett szakjelentés és képesítési táblázat alapján az egyháztanács a kijelölés jogát gyakorolja.

5. Az ének és orgonálás próbára is meghívott hitközségi képviselők ezt követőleg 48 óra alatt a választás megjeitése végett rendkívüli gyűlésre hivatnak össze.

105. §.

Az *orgona és ének próbán* minden hitközségi képviselő, sőt a hitközségi

tagok is jelen lehetnek ugyan; de a jelen levőeknek tetszősöket vagy nem tetszősöket nyilvánítani a hely szentsége miatt szigorúan tiltatik.

Bármely rendelkezés fordulna elő, ez ellen a plebánus vagy a lelkész helyettes rogtón szót emel, s ha kétszer megintés sikertelen maradna, a templom kiürítéséig a próbát felfüggesztji. Kiürítés esetén csak az egyháztanácsi tagok és megjelölő szakbizottság tagjai bocsáthatók be a templomba.

106. §.

A kántort a *hitközség közgyűlése*, vagy közfelkiáltással, vagy ha 10 tag kívánja, tükös szavazás útján *választja meg*, mely közgyűlésen a jelenlevők szótöbbséggel határoznak.

107. §.

A választási eljárásról jegyzőkönyv vették fel, a mely a megválasztottnak megerősítöve végett az egyházmegyei hatósághoz felterjesztetik.

A választás elleni panaszok S nap alatt az egyházmegyei hatósághoz küldendők be, mely azok fölött végérvényesen határoz.

108. §.

A *syndikusok* az egyháztanács ajánlatára a hitközségi képviselet által hatévvel választatnak. — s amennyiben kötelezeteiket híven és pontosan nem teljesítének, ugyancsak az egyháztanács javaslataira illetőleg indokolt panaszára az egyházmegyei hatóság által mentetnek fel.

Megválasztatván, az egyházmegyei hatóság által megerősítetnek a szokott módon feleskettenek, — s a hitközségi egyháztanács általi felmentésük a hatéven belül csak akkor lesz jogérvényes, ha ezt az egyházmegyei hatóság jóváhagyta.

109. §.

A syndikusok évi fizetését az egyházmegyei hatóság jóváhagyása mellett az egyháztanács állapítja meg, s a megállapított évi összeg nekik utólagosan negyedévenként kiutalványozatik.

110. §.

A syndikusok hivataluknál fogva tagjai a gazdasági tanácsnak; itt azonban szavazati jogukkal nem élhetnek, ha saját beadványaik és számadásai tárgyalatnak.

111. §.

A syndikusok joga és kötelessége:

1. A költségvetési előirányzatot a lelkésznek, főszámvérvöl és ellenörrel egyetértőleg elkészíteni és a gazdasági tanács útján az egyháztanácsnak bemutatni.

2. A templom pénztár bevételeit és kiadásait pontosan elkönyvelik, s úgy a bevételekre vonatkozó ellenanyagat, mint a kiadási számlákat és nyug-

tákat a lelkész és ellenör által ellenjegyeztetik.

3. A bevételek és kiadásokról hiteles és az egyháztanács elnöke és az ellenör által ellenjegyezt okiratokkal igazolt számadást vezetnek, számadásaikat valahányszor kívánatuk, a vég-számadást pedig az év végével az egyháztanács elé terjesztik.

4. Eszperes-látogatások alkalmával számadásaikat és a templom vagyoni állapotát feltüntetve, kimutatásaikat a kerületi eszperesnek előterjesztik, ugyan azt teszik az egyházmegyei hatóság által netalán kiküldendő egyházmegyei biztos felhívására is.

112. §.

A *kántorságételek* a törvényesen megválasztott és beigtatott kántor fizeti és alkalmazza; ezek egykénél azonban az orgonálásban és éneklésben való teljes jártasság, másikknál pedig legalább az éneklésben és templomi szolgálatban való gyakorlottság megkivánatuk. Teendőik végzésében a plebánia hivatal ellenörzése és rendelkezése alatt állanak.

113. §.

A *szolgaszemélyzetet* a canonilag bevezetett plebánus alkalmazza és öri ellen; azok évi fizetése pedig az egyházmegyei hatóság jóváhagyása mellett a templom, illetőleg hitközségi pénztárból utalványozatik, kivéve a harangozót, ki illetéket a „*párber megadotts!*” címzén szintén a városi pénztárból huza.

(Folyt. köv.)

Felhívás

a t. gazdaközönséghez!

A nagyméltóságú földmívelés, ipar-és kereskedelemügyi m. kir. Minister ut az országos szarvasmarhatenyésztés rendszere fejlesztése érdekében elhatározta, hogy ezentül az országos tenyésztési célokra szükséges bikák kiválasztását és megvásárlását külön megbízottjai által fogja eszközöztetni. Ezen kiválasztás és vásárlás február és mártius hónapokban fog megejtetni, tehát legelőbb január hó 20-ig okvetlenül szükséges tudni az országban tenyésztési célokra megszerelhető, nemkülömben a tenyészidény alatt községeink és magánosokul felmerülő bikasükségletet.

Ez okból felkérem a t. gazdaközönséget, miszerint a tulók megvásárolható, valamint az elhelyezhető és fajták szerint megjelölendő bikák számát velem mielőbb közölni sziveskedjék. A jegyzék beérkezése után intézkedés lesz tve az iránt, hogy az eladandó bikák megszemléltessenek, és amennyiben tenyészési célra alkalmasnak találattatának, meg is vásároltassanak.

Az ily módon megvásárolt bikák lehetőleg april 15-ig átvételnek a kincstár által; — azon esetre pedig, ha az átvétel és elhelyezés a mondott határidőig eszközölhető nem lenne, az eladó bika tulajdonosoknak, az átvételre a megvett bikák tartásáért naponként és darabonként 2 kgr. zabot és 7 kgr. szénát számítva, 35 kr. tartási díj fog a kincstár által fizettetni.

A bikák kiosztásánál követendő elvek a következőkben vannak megállapítva: Magán-tenyésztők a bika vételárát rendszerint az átvételkor tartoznak lefizetni; figyelembe vehető körülmények fenforgása esetén azonban az kedvezmény részesíthetők, hogy a bika árának lefizetésére 3 félévi részletfizetés engedtetik nekik.

Községeknek a bikák vtelésére rendszerint a becser 20%-nak elengedésével számítatik, melyet 3 félévi részletben tartoznak fizetni. Ha azonban a községek teljesen htelt érdemlőleg kimutatják, hogy ezen kedvezmények mellett sem képesek a tenyészésre szükséges bikát megszerelni, még ennél nagyobb kedvezményben is részesíthetők.

Zombor, 1882. december hó 18-án.

Récz Vilmos,
közgazdasági előadó.

Színészet.

A hét folytán a sok ünnep következtében csekély számu közönség látogató az előadásokat.

Szombat, decz. 23-án szinre került, Bergnek kitünő énekes életképe, „Milyenék a mai nők”. — Az előadás egyike volt a sikeresebbeknek. Ferenczy, Polgár, Szabó és Volgyi Gyula szokásos humorokkal vig kedélyhangulatban tarták a közönséget.

II. évf. decz. 25-én ismét egy újdon-ságot láttunk. Makróczynak „A becsület szegénye” került szinre. — No erről ugyan elmondhatjuk, hogy bizon szegény volt a becsület dolgában; azaz hát azt akarjuk ezezen mondani, hogy a darabot nagyon kevesen becsülték annyira hogy megnézték volna. S ha szabad egy megjegyzést közzéteztünk, csak annyit mondunk, hogy ha figyelembe vesszük a darab süllyensége mellett a vontatott előadást, nem sokat vesztettek azok, kik jobbnak látták azáltal másféle szórakozni.

Kedd en, decz. 26-án „A Tolocz”. Tóth Edélt. Kontra (Dombay) rövid szerepében az asszony peázó uralkodó hausherr lehátsá-gával, Krizsa (Arányiné) főúrnaként gógos főfőfőknőként zsembedkedése ügyesen kontrázta, Miklós (Kóvy) „a szép mászós lo-gény” — szottogtat egymással — az anyai tisztelet a méltatlannal bántalmazott kedves szerelme közt ingadozó siveöl sikerült tetszésre alakított tapsok kísértésében dalolt s annyira jól busult, hogy a jó Ábrás patyás (Polgár) sem hozhatta kedvre. Erdemes volt busulni. Hísz! igaztalanul üldözöttik, szenved szive bátyánya Anyka Liszka (Ferenczy) ki szép szerepének helyes feloldásával ügyes kialakításával igaztalan sorsa iránt részvétet s meleg érzéssel szépen énekelte dalaitval a közönség zajos tapsait érdemelte ki. Szeren-csétlen csilaga Mravcsáknak (Szabó) már a szömlap olvasásakor áruított, de tultott várakozásunkon Ördög Sára (Rózsáné) szerepében mint mindig most is otthon volt s a kocsmai jelenetben Mravcsákkal fényesen bizonyították azon paradoxont, hogy a ruban is van szép. Nem szabad elfeledkeztünk a zsidó kisasszonyokról sem. Jól mulattak szép nótázták! Ha! lehetett is oly elegáns, csinos, ügyes, bátor, hős, ghalvállal mint hőha möghának Lörincz (Volgyi Gyula).

Szerdán en, decz. 27-én Kövy Ede jutalmán szinre került „A munkási rabok”, Gabányi népszimve, a botrányközönség csekély számu közönség elött. — A jutalmában, Gyurka szerepében, daczára az üres-ségtől gógó háznak jó kedvel, teljes animóval játszott és énekel. — Juliska (Kóvyné) előnyben mutatta be magát a drámájának terén. Sára (Ferenczy) és Orsze (Pálfiné) az énekszerenyben elvették a megérdemelt jutalmat. A darab fénypontját képezi a fogházi jelenet, melyben Pali (Dombay) és Mir-zsák Dániel (Szabó) excelláltak. — A komik-kant alakja, Brácsa cigány és Gelb „izraelita” rab, Volgyi Gyula gyarorolt kezében nem téveszt el a hatást, csak az kár, hogy nagyon hézagosan volt képviselve az ő közönsége. — A többi szereplők játéka is bele illett a keretbe.

Csütörtökön en, decz. 28-án szinre került Pajlörben kitünő vigitéka „A hol unatkozunk”, még pedig azon hozzáadással, hogy mi ott ugyancsak nem unatkozunk, mint-hogy az előadás teljes mértékben élvezetesé vált a szereplők összevágó játéka következtében. A darab legomlóltas helye kezükbe nem is kerülhet volna, mint Rózsáné ügyes és tapintatos kezébe. Jól megfontolt és szépen ártézt előadása mintegy ösztönt lát-szott oneni a többiekbe, hogy ők is hasonló cselekedjenek. Neki segédkezett Céran grófné (Volgyi Györgyné), már a mint azt mi megszoktuk, nagyöbrézt a sügő hataható közreműködésével. Helyette ha Roger gróf (Lévai) előnyben mutatta be szorgalmát és hasznavehetőségét. Az üvegházi jeleketek, melyek az egész bonyolultnak forduló pontját képezik, nagyon szépen sikerültek; itt ki kell emelnünk Raymundékat (Kóvy né Polgár) kiket a parodizálás jelenésében megtapsoltak, Dombay, ki Bellac szerepében ujbaj jeleit adá tehetségeinek és szinpadi gyakorlottságának; Pálfiné jól adta a komoly angol kisasszonyt Luci-t. — Dombayné Susannaé mel-tó társa a Stomfay családúbeli Margitjának. Egyes jelenetét oly megragadóan színezte, hogy két ízben is megtapsolták. A többi szereplők is mind megállták helyüket. Csak azt sajtáljuk, hogy a sokat emlegetett Loudan maquisné; nem láthatuk, érvén őt az a calamitás, hogy a sügő lyukba szorult.

Végül nem hagyhatjuk megjegyzés nélkül, azon már általunk gyakran emlegetett kevésbé dicserendő előjárás, melynél fogva egyik másik színházlátogató, nem tudván kedvezet kutyájától megvalni, azt magával hozza az előadásra s a közönség épülésére maga mellé ülteti egy kőrszékre. — Kérjük a rendezőseket, sziveskedjék közeget odautasítani, miszerint kutyát ne bocsássanak be a színházba, nehogy oly nagyon is természetes jelenet ismétlődjék, a minőnek már ott elég szerencsétlenek voltak szemtautó letelni.

Külfölelek.

— Lapunk mai, az új évben első számát, megkibődjők mindazonok, kik lapunknak eddig előzetői voltak, és írszettel kérjük az előzetesek mielőbb megújítását. Zavarok kikerülése tekintetéből azokat, kik a két első

a család, boldogult mosolyával. Szemben a szelidség ragyogott át a szerelem tüzen, s e két fény harmóniája átálmódattá velem a menyországot. . . . Őt is úgy láttam, mint szép magát.

A lobogó ellenárk fehére az egyből kijárat emelte s a hóféhér bálruha az sárból lelépődött anyagnak hiteté pedig ledobott anygal, az én kárhozatom volt. . . . A zene szólt. . . . Szilaj hullámzásba, mindent felédítő pezsgésbe hozta véremet, szemem előtt „el-tűnt a világ s minden rejtélyes ádvösségét árasztá rám az örökké valóság” — s a fölsz-gázott, szárnyra kelt képzelettel kértem tanácsot, hogy „Minek nevezem?” „Megbabonázta azt is nem tudott felenni Tánctolunk Köz kézbem, sziv sziv közelébe dobogott s az a érült, kábító szenvedély megvallatta szerelmemet. . . . Pirult reszketett kezembe s el-susogta az „igent” Nem nem tudom kifejezni. . . . mit éreztem Nem tudom mi öröm, gyönyör kéjérzete, megbáitá valami még emlékezetemet is, s a tárczon lúl mire sem emlékszem Szerettem, vi-szont szeretted A boldog álmódózás közben betegségről hallottam Jihetetlen vévém a tolat kezembe s gyönyörrel énekeltem:

„Ezben valék felédél álmódóztam
Lebegni láttam hóféhér ruhád,
— Melyen az ártatlanság tested öltött —
Szébb voltál benne, mint a liljomág,
Láttam fascián azt a rózsá bimbót,
Melynek nyílása az én életem

De szétállta e hír kedves álmaim:
„Nagyon beteg vagy édes kedvesem.”

„Fülembe zúgott még a tánc zenéje
Sírás, kacajból támadt egyveleg. . . .
A többi közt vigan csövegve szálltunk
Lágyan szorítva keztyűs, kis kezéd. . . .
A tánc zajában még fülelde énektem:
„Igaz-e az, mit mondtál énekeltem?”
De szétállta e hír kedves álmaim:
„Nagyon beteg vagy édes kedvesem.”

„Még hallottam rebegni lassú szódat,
— A méztávaról hatyú-csereket
Arczod hevült s úgy reszketett karomban,
Hogy elpirultam a szerelke-et. . . .
A nagy öröm orvonyt csinált agyamban,
Örültem tánczolt minden én velem. . . .
De szétállta e hír kedves álmaim:
„Nagyon beteg vagy édes kedvesem?”

Hűdeg szavaktól szétzúllott az álom,
Forró könyű égette arczomat
Úgy fáj e sziv, hogy nem lehet kötődéi,
Ébren virasztra lázas álmodat.
Ha ott lehetnék, csókomb lenne balzsam
S nem kínözna úgy a fájdalom;
Mig itt miattad úgy epeszt a bánat:
„Gyógyulj hamar még édes anyglom!”

(Vége köv.)

Képes Családi Lapok

SZÉPIRODALMI ÉS ISMERETTERJESZTŐ KÉPES HETILAPRA.

Felölös szerkesztő: KOMÓCSY LAJOS.

A „Képes Családi Lapok“ január hó 1-én ötödik évfolyamának második számát adtuk ki. A „Képes Családi Lapok“ a legolcsóbb, legterjedelmesebb, legérdekesebb magyar hetilap. Megjelen minden vasárnap, egészen nyárig. A „Képes Családi Lapok“ a legolcsóbb, legterjedelmesebb, legérdekesebb magyar hetilap. Megjelen minden vasárnap, egészen nyárig. A „Képes Családi Lapok“ a legolcsóbb, legterjedelmesebb, legérdekesebb magyar hetilap. Megjelen minden vasárnap, egészen nyárig.

Matatvánszámot a kiadóhivatal kivanatra bárkinek küld bérmentve.

Előfizetési ár: egész évre 6 ft — félévre 3 ft — negyedévre 1 ft 50 kr.

MEHNER VILMOS kiadóhivatala: Budapest, papnövelde-utca 8. szám alatt.

Világposta-szétküldés.

Kávé — tea

egyesen Hamburgból, portmentesen, csomagolással, elismert jeles, finom illatú árú zsákokban 5 kiló utavéttel

Bio, finom, erős	3.45
Santos, jól ízű, erős	3.90
Cuba, H. jól, erős	4.10
Ceylon, kékeszöld, erős	5.—
Arany-java, különös finom, gyengéd	5.20
Portorico, kellemes, finom illatú	5.40
Gyöngy-kávé, különös finom, zöld	5.95
Java, nagyszemű, erős, kellemes	5.95
Menadé, barna, egész finom	6.35
Java Ia, nemes, briliáns	7.20
Afr. Gyöngy-Mocca, valódi, tüzes	4.45
Arab, Mocca, valódi, nemes, tüzes	7.20
Különösen kelvél, finom illatú	4.70
Stambul-kávé-cserepek	2.30
Tea különlet Congo II.	3.50
Couchong II.	3.50
Családi tea különös finom, 5 kiló	1.40

Kimerítő árjegyzék gyarmatarúk, szeszek és különlegességekről ingyen és bérmentve.

Ettlinger A. B. Hamburg.

Évfolyam XIII. Jahrgang, Nr. 342 sz. Budapest, 1883. január 1-én.

MEHNER VILMOS

Előfizetési:
BUDAPESTEN.
Dorottya-utca 12 sz.

Videkről
postautatvánszgyrrl.
Érmentesen házhoz küldve vagy posta útján egy egész évre k4 ft.

Hirdetése
legutányosabb áron számítottatnak.

Hiteles sorsolási tudósító
országjár magyar és külföldi sorsjegyekről, kiországi állami és magán-köztelvényekről, vasúti, közüzemi- és ipar-résvények és elölöségi köztelvényekről, záloglevelekről, stb. stb.
Szakiratt bank- és vasúti ügyekről.

Authentischer Verlaugs-Anzeiger
von österreichisch-ungarischen und ausländischen Lotterien-Effekten, verlosbaren Staats- und Privat-Obligatienen, Eisenbahn-, Dampfschiff- und Industrie-Aktien und Prioritäts-Obligatienen, "Aspiranten" etc. etc.
Zeitschrift für Bank-, Finanz- und Eisenbahnwesen.

Man pränumerirt:
BUDAPEST.
Dorotheengasse Nr. 12
Von aussershalb mittelst Postanweisung.
France ins Haus der mit Postsendung ganzjährig fl. 2.
Inserate werden billigt berechnet.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS.

1883 január 1-én új, egész év előfizetési nyitunk az 1883. évfolyamra. A „MERCUR“ megjelen magyar-nemet szöveggel 3-4-szer havonként, szükség esetében gyakrabban is és pedig közvetlen minden jelenlévő husas után; ugyanez közl könnyen felfogható rövidséggel, érdekes és táblázatos főirattal a hiteles sorsolási tájékoztatókat, valamint a hatralköszöket azaz a **huzott és rájolt fel nem vett nyerevényeket**, az értékeikkel bíró közönségre nézve tehát nélkülözhetetlen orgánumnak.

Előfizetési díj házhoz hordva vagy postán küldve egész évre **csak 2 forint.**

A „MERCUR“ kiadóhivatala **BUDAPESTEN.**

Dorottya-utca 12-ik szám.

ORVOSI MALAGA-SECT

A klosterezbárgy csász. kir. bölcsészeti állomás vegy. elemzési szertart.

Kitűnő jó, valódi malaga, mint kitűnő erőteljes elölösítetett beteg, udulók, gyermekek számára, a verszerényesség és gyomorfegyenesség ellen legkölönösebb hatású. 1/2 1/2 eredeti palackokban s törvényesen bejegyzett voltjeggyel látati a

VIÁDOR SPANYOL BORKERESKEDÉSNEK

HAMBURG

Gr. 2.50 és fr. 1.50 eredeti árak nálát

Baján kapható **GEIGER KÁROLY** gyógy-szertárában.

NÁNY LAJOS KÖNYVNYOMDÁJA

Baján, »Bódog«-tér, Scheibner-féle ház,

civállal mindennemű

önálló munkák, röpiratok, táblázatok, körlevelek,

ESKÜTÉSI-, ELJEGYZÉSI- és NÉVJEGYEK,

váltók, meghatalmazások és kötelezvények

számíták, gyászjelentések,

FALRAGASZOK, ÁRJEGYZÉSEK és RÉSZVÉNYEK

pontos és izléses elkészítését a legutányosabb árak mellett.

Továbbá

NAGYRAKTÁRA

közsegi és ügyvédi nyomtatványoknak.